

ihalede hakediş
ödemelerindeki gecikmeler
süre uzatımı nedenleri
bakımından, idareden
kaynaklanan sebepler
kapsamına girmekte ve
idareden kaynaklanan sebepler
dolayısıyla süre uzatımı
verilebilmesi için ise Genel
Şartnamesinde yer alan Ancak
idarenin sebep olduğu süre
uzatımını gerektiren
gecikmelerde yüklenicinin 20
gün içinde yazılı bildirimde
bulunma şartı aranmaz." hükmü
gereği yüklenicinin idareye
yirmi gün içinde yazılı
olarak bildirimde bulunma ve

**gecikmeye neden olan durumu
belgelendirme zorunluluğu
bulunmaksızın süre uzatımının
idarece re'sen verilmesi
gerekmektedir**

**ihalede hakediş
ödemelerindeki gecikmeler**

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	752
İlam No	184
Tutanak Tarihi	13.10.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Süre Uzatımı

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi ve duruşmada hazır bulunanların dinlenilmesi sonucunda;

Denetçi tarafından, "..... Kültür Merkezi Yapım İşi"ne ait kesin hesap hakedişinin incelenmesinde hakedişin geç

ödenmesinden kaynaklı süre uzatımının hatalı verilmesi sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

Bahsi geçen İşe ait Sözleşmenin 18'inci maddesinde, süre uzatımı verilecek hallerin Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne göre belirleneceği belirtilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İşin süresi ve sürenin uzatılması" başlıklı 29'uncu maddesinde bu konuda düzenleme yapılmıştır. Süre uzatımı sebebi sayılacak zorunlu gecikme nedenleri, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinde birisi mücbir sebepler, diğeri ise idarenin sebep olduğu haller olmak üzere iki başlık altında yer almaktadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin;

"İşin süresi ve sürenin uzatılması" başlıklı 29'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, "İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.",

"Geçici hakediş raporları" başlıklı 39'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde, "Her hakediş tutarından, bir evvelki hakediş tutarı çıkarıldıktan sonra kalan tutara idarece ilgili mevzuata göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi eklendikten sonra bulunan miktardan sözleşmede yazılı kesintiler, varsa yüklenicinin idareye olan borçları ve cezalar ile kanunen alınması gereken vergiler kesilir. Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanır. Bu tarihten başlamak üzere on beş gün

içinde de ödeme yapılır.”,

denilmektedir.

İşe ait Sözleşmenin “Ödeme yeri ve şartları” başlıklı 11.2’nci maddesinde ise, “Hakediş raporları, bu Sözleşmenin eki olan Yapım işleri Genel Şartnamesinde düzenlenen esaslar çerçevesinde, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenir. Hazırlanan hakedişler raporları İdarece onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak on beş gün içinde ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre hakedişin süresinde ödenmemesi nedeniyle süre uzatımı verilebilmesi mümkündür. Hakediş raporları, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenmesi ve hazırlanan hakediş raporlarının idarece onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak on beş gün içinde ödenmesi gerekmektedir.

İdare tarafından, hakedişin süresinde ödenmemesi nedeniyle süre uzatımı verilirken hakedişin onaylandığı tarihten sonra hakedişin tahakkuka bağlandığı süreden itibaren 15 gün içinde ödenmemesi halinde süre verilmiştir. Diğer bir anlatımla, idare tarafından hakedişin tahakkuka bağlanması için mevzuatta tanınan 30 günlük süreden daha erken bir sürede hakediş tahakkuka bağlanarak 15 günlük ödeme süresini aşan süre için hesaplama yapılarak süre uzatımı verilmektedir. Somut olayda, işe ait 2 numaralı hakedişin tarihinde tahakkuka bağlandığı, tahakkuk tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yani en son tarihinde ödenmesi gerekirken, tarihinde ödendiği, dolayısıyla idarece müteahhidin hakedişlerinin zamanında ödenmediği ve müteahhidin süre uzatımı hakkının doğduğu anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, süre uzatım hesabının Sözleşme ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nde belirtilen on beş gün baz alınarak yapıldığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, hakediş ödemelerindeki gecikmeler, süre

uzatımı nedenleri bakımından, idareden kaynaklanan sebepler kapsamına girmekte ve idareden kaynaklanan sebepler dolayısıyla süre uzatımı verilebilmesi için ise Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin 7'nci fıkrasında yer alan "Ancak idarenin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde, yüklenicinin yirmi gün içinde yazılı bildirimde bulunma şartı aranmaz." hükmü gereği yüklenicinin idareye yirmi gün içinde yazılı olarak bildirimde bulunma ve gecikmeye neden olan durumu belgelendirme zorunluluğu bulunmaksızın süre uzatımının idarece re'sen verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan gerekçelerle; idarenin geçmiş tarihli işlerdeki tahakkuk tarihini baz alarak yapmış olduğu süre uzatım hesaplamalarıyla ilgili olarak kamu zararının oluşmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.